

LOPPERSUM

BEWOGEN EN BEVLOGEN

Een dorpsvisie voor Loppersum

Een gemeentelijke herindeling is in zicht. Het versterkingsprogramma van Nationaal Coördinator Groningen Hans Alders (inclusief alle 'koppelkansen') is in volle gang. Daarmee wordt voor het dorp Loppersum de noodzaak van een breed gedragen dorpsvisie steeds sterker.

Loppersum had tot nu toe nog geen dorpsvisie. Dat betekent natuurlijk niet dat het dorp geen visie heeft. Het betekent alleen maar dat die visie niet op papier stond. Daaraan komt nu een einde, dankzij de inbreng van velen.

Op initiatief van Vereniging Dorpsbelangen Loppersum en Stichting LopsterNijs, ondersteund door de Vereniging Groninger Dorpen, heeft een werkgroep gesprekken georganiseerd, eerst met het kader van verenigingen ('dorpstops') en daarna met (groepen) dorpsgenoten: in het Dorpshuis, op scholen, met ondernemers en met jeugd. De werkgroep heeft zelfs een middag op straat gestaan, tijdens een winkeliersactie. Tot slot heeft de werkgroep haar bevindingen gepresenteerd aan een bomvolle raadzaal, waar cabaretier en presentator Arno van der Heijden met een eigenzinnig, op Loppersum geënt programma, voor een onvergetelijke avond zorgde.

Dit is het papieren resultaat. Omdat een dorpsvisie geen statisch plan is, maar voortdurend verandert, staat er op LopsterNijs een digitale en uitgebreidere versie. Daarin staan alle actiepunten en ideeën genoemd die in de papieren versie geen plek hebben gekregen. Deze ideeën zijn dus niet weg! Kijk op www.lopsternijs.nl.

Vereniging Dorpsbelangen Loppersum (Nieuwe Stijl) neemt straks de regie over de uitvoering van de dorpsvisie op zich. En zo zal men in Loppersum zélf, met elkaar maar ook met externe organisaties zoals de gemeente en de NCG, werken aan de realisatie van de plannen. Samen bevlogen aan de slag voor een dorp in beweging!

COLOFON

Werkgroep: Cissy Bronts, Sander Eisinga, Martin Ettema, Olga Hartman, Janneke Klijn, Jaap Meedema, Hugo Parker Brady, Herman Rinket, Nicolette Scholten, Ab Steenbergen, Els Zwerver
Ondersteuning: Nienke Vellema (Groninger Dorpen)
Foto's: Chris Bomekamp, Sjoerd van Dorp
Opmaak: Sjoerd van Dorp
Tekst: Regelwerk

Loppersum, oktober 2016

LOPPERSUM LEEFT

Ga met een groep dorpingen om de tafel zitten, vraag waarom het goed is om in Loppersum te wonen en het wordt al snel duidelijk.

Loppersum is **klein genoeg** om je thuis te voelen. En **groot genoeg** om veel voorzieningen in de benen te kunnen houden: winkels, huisartsen, dorps huis, sporthal, speeltuinen, station, kinderdagverblijf, bibliotheek, fysiotherapeut, scholen, tandarts, kerken, horecagelegenheden, verzorgingshuis en zoutwaterbad.

Het **verenigingsleven** bloeit. Bijna iedereen in het dorp is wel lid van een of (veel) meer verenigingen, op het gebied van sport, cultuur, speeltuinen, evenementen, zorg, toneel, buurtactiviteiten, historie, energie. Dit betekent dat ook heel veel mensen **vrijwillig** in de weer zijn. Je ziet ze op Koningsdag of bij de jaarmarkt. Je ziet ze bij het voetbalveld. Je ziet ze in en op de molen. Je ziet ze in Wiemersheerd, in Flits en op de scholen. Je ziet ze Achter de Lagestraat en op de begraafplaats. Je ziet ze in de bibliotheek, de VVV, de kerken, het zwembad en de Wereldwinkel. En heel vaak zie je ze ook niet. Bijvoorbeeld de vele vrijwilligers die via de Zorgcoöperatie hulpvragen beantwoorden of dorpsgenoten naar het ziekenhuis begeleiden. De mensen die regelmatig bij hun (oudere) burens om het hoekje kijken. Al die zichtbare en onzichtbare vrijwilligers maken het dorp mee tot wat het is. Loppersum leeft.

Vaak worden als sterke punten ook de rust, het groen en de **ruimte** genoemd. Een compact dorp met daaromheen weidse vergezichten, fiets- en wandelpaden, maren, eeuwenoude kerken en monumentale boerderijen. Rond Loppersum beleef je het Hogeland. En je bent met de trein of de auto zó in Stad, in Appingedam of Delfzijl. Het beste van twee werelden.

Natuurlijk, Loppersum maakt momenteel een **moeilijke tijd** door. Het is niet leuk om landelijke bekendheid te hebben door aardbevingen. Zeker niet voor de mensen die twee keer moeten verhuizen en voor iedereen in huizen met bevingsschade en alle heisa eromheen. We zijn allemaal onzeker over het veiligheids- en versterkingsprogramma. We hebben allemaal last van de onrust in de straten als er alweer een schoorsteen moet worden vervangen, als er gesloopt en herbouwd moet worden of als

er maandenlang hekken om een huis staan. We leven mee met burens die, om welke reden dan ook, ons dorp willen of moeten verlaten, maar niet weg kunnen. We betreu-

ren de sloop van de boerderij op Sjumum en we zijn bezorgd over de leegstaande gebouwen, over onze monumenten en over de aantasting van het dorpsbeeld. We willen zekerheid over onze veiligheid en we willen weer nieuwe inwoners verwelkomen.

Maar er zijn **kansen**. Straks heeft Loppersum een gloednieuw gebouw zowel voor de Beatrixschool als voor Roemte, misschien wel de eerste scholen in het land die zo goed als energieneutraal zullen zijn. Veel huurwoningen zijn intussen versterkt en draaien 'nul op de meter'. De Nationaal Coördinator Groningen heeft in Loppersum een versterkingspunt, van waaruit medewerkers proberen bewoners bij te staan, initiatieven te steunen en mogelijkheden aan elkaar te knopen. In marketingtaal: win-winsituaties creëren. Wij moeten die win-winsituaties bedenken. En er moet draagvlak voor zijn. Een **dorpsvisie**. Zodat we weten waar we naartoe willen. Loppersum leeft.

LOPPERSUM VERBOUWT EN ONDERHOUDT

Het **centrum** van Loppersum is opnieuw ingericht. Een grotere Albert Heijn zorgt voor meer bezoekers, ook van buiten het dorp. Veel klanten komen jammer genoeg niet verder dan het parkeerterrein. Het oude winkelpand van Albert Heijn is een sta-in-de-weg voor een samenhangend centrum. Iedereen is het erover eens: de beste optie is sloop van (een deel van) de oude winkel en het inrichten van een aantrekkelijk pleintje met zicht op de achterliggende winkels. Daardoor wordt de Hogestraat verbonden met het parkeerterrein. Een andere oplossing zijn nieuwe winkels of andere voorzieningen op die plek. Zolang dat niet aan de orde is, moet op z'n minst de gang tussen Hogestraat en plein (de 'passage') een aantrekkelijke doorgangsroute zijn. Een begin is gemaakt. De winkeliers aan de Hogestraat hebben ideeën en de gemeente denkt actief mee.

Het **Marktplaats** is aangepakt. Door de inrichting en de wijze van bestrating en belijning is het plein minder aantrekkelijk geworden voor doorgaand autoverkeer. Meer groen en een betere aankleding zouden de aantrekkingskracht nog versterken. De

dertiende-eeuwse Petrus en Pauluskerk, het oudste monument van Loppersum, is natuurlijk de blikvanger van het Marktpllein. Dankzij donaties aan het klokkenfonds klinken op elk heel en half uur de gerestaureerde zware klokken van de Lopster toren. Het Marktpllein leent zich voor (uiteenlopende) activiteiten, feesten en evenementen.

We maken ons zorgen over de **leegstaande panden**, zoals het vroegere postkantoor. Er is geopperd om het voormalige schoolgebouw van Roemte geschikt te maken als bedrijfsverzamelgebouw of als appartementencomplex, met behoud van de huidige gevel.

Loppersum bouwt: over de Wijmers en aan de Wirdumerweg. Maar soms lijkt het alsof het ons overkomt. We willen **bouwactiviteiten** op de voet volgen. We willen meer levensloopbestendige huizen en goedkopere jongeren- en starterswoningen. We willen dat het dorp actief betrokken wordt bij die ontwikkelingen, via een Vereniging Dorpsbelangen zoals we die voor ogen hebben ('Dorpsbelangen Nieuwe Stijl') en/of zorgvuldig samengestelde klankbordgroepen. Dat geldt ook voor de toekomst van Wiemersheerd en omgeving. We willen een compact dorp en we willen het historische karakter van Loppersum bewaren.

Belangrijkste actiepunten

- Oude AH slopen of herbestemming geven. Zolang dat nog niet het geval is: van de passage een aantrekkelijke doorgangsrouten maken.
- Herbestemming geven aan andere leegstaande panden, met behoud van het historische karakter.
- Actieve betrokkenheid van het dorp bij nieuwe bouwactiviteiten en toekomstige ontwikkelingen.

LOPPERSUM ZORGT

De Zorgcoöperatie (ZcL) is een burgerinitiatief van jewelste. Met meer dan 550 leden heeft ZcL een groot deel van Loppersum aan zich gebonden. Ze is niet alleen de coördinator van praktische onderlinge hulpverlening en initiatieven om mensen bij elkaar te brengen, maar ook de initiatiefnemer in planontwikkeling voor Wiemersheerd, 't Hoge Heem en het Dr. P. J. van Leeuwenhof. ZcL is daarmee een gesprekspartner van Zonnehuisgroep Noord, Woonzorg Nederland, de lokale huisartsen, de gemeente en de Nationaal Coördinator Groningen. De doelstelling van ZcL, breed gedragen door het dorp, is kort gezegd: de bewoners levensloopbestendig wonen en variatie in woningaanbod en zorgaanbod blijven bieden. Voor jong en oud, inspeland op ontwikkelingen in de zorg én gebruikmakend van mogelijke versterkingsactiviteiten en/of sloop- of nieuwbouwplannen van Woonzorg Nederland.

Belangrijkste actiepunten

- Samen met externe partijen ontwikkelen van plannen in en rond Wiemersheerd: levensloopbestendig wonen in een inspirerende en zorgzame omgeving.
- Faciliteiten scheppen om zo lang mogelijk, met welbevinden, in Loppersum te kunnen blijven wonen, ook als men zorg heeft.

LOPPERSUM ENERGIEK EN JONG VAN HART

We willen een dorp voor iedereen. Dus ook voor kinderen en jonge gezinnen. Er komt een nieuwe **samenwerkingsschool** op de plek van de huidige Beatrixschool. Punt van aandacht is de verkeersveiligheid, nu nog op de Bosweg, straks bij het nieuwe schoolgebouw.

Een veel geuite wens betreft **speelplekken**, zoals Over de Wijmers. Hoe leuk de huidige speeltuinen ook zijn, speelplekken dicht bij huis worden gemist. Loppersum kent een actieve speeltuincommissie, die van omwonenden vraagt een bijdrage te leveren aan het kleine onderhoud van speelplekken en/of toezicht te houden. De gemeente doet het grote onderhoud als de speeltuincommissie samen met de omwonenden het kleine onderhoud voor haar rekening neemt. Over en weer moeten beide partijen wel op elkaar kunnen rekenen.

Voor de grotere kinderen is voldoende aanbod. Denk aan de pannakooi, de skatebaan en de speelweek van Bonkhörn. Voor de oudere jeugd zijn er de goed draaiende jeugdsoos Flits, de sportverenigingen en in het zomerseizoen het zoutwaterbad en dan met name het beachvolleybalveld, de tafeltennistafel en de overkapping met open wifi (waar mobiele telefoons verbonden kunnen worden met de audio-installatie). De oudere jeugd heeft deze voorzieningen ontdekt, maar de groep tussen 12 en 16 jaar maakt daar nog weinig gebruik van.

Gemengd wonen, jong en oud, multigenerationeel en open voor meerdere culturen. Dat is een breed gedeelde wens. Jongerenhuisvesting en betaalbare woningen zijn van belang voor een mooie mix van leeftijden in het dorp.

Belangrijkste actiepunten

- In stand houden of ontwikkelen van voorzieningen en een zorgaanbod, passend bij een gevarieerde bevolkingsopbouw.
- Betaalbare starterswoningen en woningen voor jonge gezinnen. Maar ook: levensloopbestendige woningen.
- Meer speelplekken dicht bij huis.

LOPPERSUM, GASTVRIJ EN GROEN

Niet alleen voor de Lopsters moet Loppersum aantrekkelijk zijn, ook toeristen en passerende **wandelaars en fietsers** moeten kunnen ervaren dat het goed toeven is in Loppersum. Daarvoor zijn vele goede en concrete ideeën geopperd, zoals digitale bebording, betere bewegwijzering in de directe omgeving van Loppersum voor met name fietsers, een evenementenbord (matrixbord) op het Marktpllein of bij de ingang van het dorp, nog betere fiets- en wandelroutes, ook beschikbaar via LopsterNijs, dorpsapp met wandelingen, city golf of schaakspel, openbare toiletten, rondleidingen in de kerk en een drinkwaterpunt. Een verbeterpunt is het onderhoud van het openbaar groen.

Een belangrijke kwaliteit van Loppersum is het **groene hart**, omzoomd door Lagestraat, Wijmersweg, Molenweg en Burgemeester van de Munnikstraat, een keer per jaar geopend voor een druk bezocht evenement. Voor een groot deel bestaat het

groene hart uit particuliere tuinen, schapenweitjes en boomgaarden. Het terrein van de voormalige kwekerij van Nienhuis, aan het 'voeteneind' van dit gebied, ligt braak. Het gebied is (bijna) aangekocht door de NAM. Een mooie kans om het als cultuurhistorisch element te verfraaien, aan te laten sluiten bij het boomgaardachtige karakter van de aangrenzende tuinen en toegankelijk te maken, met behoud van de oude kwekerij-elementen, zoals het slootje en het watertorentje. Ook de molen is een mooi en karakteristiek monument dat aan de rand van die toekomstige **Nienhuistuin** nog beter tot zijn recht komt.

De Wijmers zou beter benut kunnen worden, als toegang voor passanten over het water. Een al ingetekend maar niet gerealiseerd plan is een **haventje**, tegenover het Nienhuisterrein. Met een aanlegsteiger, een watertappunt, openbare toiletten en het zicht op de molen en – hopelijk – de Nienhuistuin een aantrekkelijke dorpsentree!

Belangrijkste actiepunten

- Betere bewegwijzering en bekendmaking van evenementen via al dan niet digitale bebordingen met QR-codes en apps.
- Uitbreiding en bekendmaking van wandel- en fietspaden.
- Het Nienhuisterrein ontwikkelen tot een dorps tuin (Nienhuistuin), aansluitend bij het verborgen groene hart van Loppersum: herinrichten met oude fruitrassen (hoogstam) en bessenstruiken, kas en/of theehuis of een ruimte om de geschiedenis van de aalbessenteelt te laten zien en wellicht ook een dierenweitje.
- Een haventje realiseren aan de Wijmers tegenover de beoogde Nienhuistuin, met openbaar toilet, elektra en watertap.

LOPPERSUM DUURZAAM

Met de Lopster Energie Coöperatie (LOPEC) is Loppersum één van de voorbeelddorpen op het gebied van duurzame energie. Deelname aan het postcoderoosproject heeft Loppersum een forse startsubsidie opgeleverd. Het streven is om een energieneutraal dorp te worden.

Er wordt op dit moment gewerkt aan een collectief zonnedak. Volgende projecten zijn gericht op kleine windmolens, energiebesparing, advisering van de leden, bewustwordingsacties en gezamenlijke inkoop van bijvoorbeeld ledlampen.

Er zijn zorgen over de vele zonnepanelen die verrijzen op daken waar je ze eigenlijk niet wilt zien. Een gezamenlijk zonnedak zou dit wellicht wat kunnen ondervangen.

Ook hier geldt: laten we onze kansen pakken. Als er dan toch verbouwd en/of versterkt moet worden, combineer dan met verduurzaming, energiebesparingsmaatregelen en niet-fossiele energie.

Belangrijkste actiepunten

- Uitbreiding van het aantal leden van LOPEC.
- Realisatie collectief zonnedak, daarna kleine windmolentjes.
- Energiebesparing, advisering, gezamenlijke inkoop van energiebesparende producten.
- Verduurzaming van huizen die verbouwd en/of versterkt moeten worden.

LOPPERSUM VERKEERSVEILIG EN BEREIKBAAR

De verkeersveiligheid blijft een lastig probleem. Hoewel de maximumsnelheid in het dorp, dus ook op de Molenweg en de Wijmersweg, 30 km is, wordt er te vaak te hard gereden. Verkeersveiligheid is een kwestie van gedrag, waarvan mensen zich vaak onvoldoende bewust van zijn. Fysieke maatregelen zijn voorwaardenscheppend. Op dat vlak zijn zeker nog verbeteringen door te voeren. Wat we zelf kunnen doen, is elkaar aanspreken op ons verkeersgedrag. Smileys of aandachtsborden kunnen automobilisten bewuster maken van hun snelheid.

Een haal/breng- en parkeervoorziening bij de nieuwe samenwerkingsschool wordt breed ondersteund. Ook het (werk)verkeer over de Bosweg wordt algemeen als een gevaar voor de schoolkinderen gezien.

Maar verder: zoveel mensen, zoveel zinnen. Juist over verkeersveiligheid verschillen de meningen en kunnen emoties hoog oplopen. Over elke verkeersmaatregel moet dan ook goed gecommuniceerd worden met Dorpsbelangen Nieuwe Stijl en/of direct betrokkenen.

Erg blij zijn we met onze treinverbinding. Ook om die reden immers is het dorp aantrekkelijk. Forensen en scholieren komen gemakkelijk waar ze moeten zijn. Vanzelfsprekend zouden de openbaarvervoervoorzieningen beter kunnen. Dat er geen directe busverbindingen meer zijn met Stad (UMCG bijvoorbeeld), wordt nog steeds betreurd. Het betekent dat we (via de gemeente) veranderingen of verslechtingen in de dienstregeling aan de orde zullen stellen.

Belangrijkste actiepunten

- Elkaar aanspreken op ons verkeersgedrag.
- Een veilige haal/breng- en parkeervoorziening bij de nieuwe samenwerkingsschool en een verkeersveilige situatie bij de scholen aan de Bosweg.
- Direct betrokkenen inschakelen bij te nemen verkeersmaatregelen.

LOPPERSUM ORGANISEERT EN COMMUNICEERT

Er gebeurt zoveel in Loppersum, dat samenhang soms ontbreekt of dat de een niet weet wat de ander organiseert. Voor de noodzakelijke samenwerking en afstemming hebben we een actieve Dorpsbelangen Nieuwe Stijl nodig: een platform voor alle organisaties in het dorp.

LopsterNijs, nu al uitgegroeid tot een belangrijk medium, kan een nog betere en interactieve rol spelen. LopsterNijs moet dé verzamelaarsplaats en databank worden van kennis en faciliteiten. Verkeersregelaars? Een cursus voor penningmeesters? Een draaiboek maken? Pers benaderen? Marktkramen? Vlaggen en straatversiering? Tenten huren? De antwoorden op dit soort vragen moet je op LopsterNijs kunnen vinden.

Hoeveel vrijwilligers ook actief zijn in Loppersum, er zijn er altijd meer nodig. Er zijn verenigingen die moeite hebben om mensen aan zich te binden of om bestuursleden te krijgen. Laten we bij elkaar de kunst afkijken. Wat we nu al weten, is dat een persoonlijke benadering voor het werven van nieuwe vrijwilligers het beste werkt. Kort, maar intensief op projectbasis een bijdrage leveren, daarvoor zijn met name jongere vrijwilligers best te porren. Kijk naar de Vrijmarkt. Maar ook anderen doen graag een afgebakend klusje, naar gelang hun interesse of beschikbare tijd. Kijk naar de onderlinge hulpverlening die door de Zorgcoöperatie Loppersum is opgezet. Er is meer 'aanbod' dan 'vraag'. Heel veel mensen willen best even een boodschap doen, iemand naar de dokter begeleiden, een televisie opnieuw instellen of een lamp ophangen. Zo krijg je ook meer contact tussen de generaties.

Of kijk naar Bonkhörn, de speelweek. Daar zijn altijd weer veel nieuwkomers bij betrokken. En de kinderen van nu zijn over een paar jaar de begeleiders van de nieuwe generatie.

Dorpsbelangen Nieuwe Stijl, het Oranjecomité, de Bedrijvenvereniging en LopsterNijs zijn organisaties binnen Loppersum die samen de potentie hebben om zich door te ontwikkelen. Het Oranjecomité omdat het een broedplaats is voor jong kader. De BVL als groeiende organisatie die niet alleen winkeliers organiseert, maar juist ook veel andere ondernemers. Daardoor levert ze een niet te onderschatten bijdrage aan een actief dorpsleven. LopsterNijs omdat informatie-uitwisseling cruciaal is voor de afstemming en het geven van bekendheid aan activiteiten en Dorpsbelangen Nieuwe Stijl, omdat zij, als platform, het beste kan zorgen voor de onderlinge afstemming en de algemene belangenbehartiging.

Een sterke vereniging Dorpsbelangen is nodig, als schakel en als coördinatiepunt. Maar ook als gesprekspartner van de gemeente (zeker na de herindeling, in wat voor vorm en welke schaal dan ook!), de provincie, de NCG en andere externe partijen. Via een sterke Vereniging Dorpsbelangen Nieuwe Stijl laten we onze stem horen. En onze visie zien.

Belangrijkste actiepunten

- Inhoud geven aan Dorpsbelangen Nieuwe Stijl.
- Evenementen en activiteiten afstemmen.
- Contacten creëren tussen actieve verenigingen, ook om van elkaar te leren.

PRIORITEITEN

Tijdens de laatste afsluitende avond van 7 september 2016, onder de inspirerende begeleiding van Arno van der Heijden, is een prioritering van actiepunten aangegeven (met de hulp van groene en een enkele rode sticker). Hieronder de volgorde van populariteit.

1. Leegstaande panden zoals de oude AH, de voormalige cbs Roemte of het voormalige postkantoor een bestemming geven.
2. Pleintje of parkje maken van oude AH, verbinding Hogestraat met parkeerplaats.
3. Nienhuisterrein ontwikkelen tot een Nienhuistuin.
4. Jaarplanning maken voor goede afstemming en PR van activiteiten.
5. Uitbreiding van het aantal deelnemers aan collectieve zonnedaken.
6. Samen actief aan de slag om ons energiegebruik te verminderen.
7. Het realiseren van een cluster wonen, zorg en welzijn bij Wiemersheerd.
8. Het zorgvuldig beheren van leegstaande panden zolang er nog geen bestemming is.
9. Veilige haal/brengzone realiseren bij de nieuwe samenwerkingschool.
10. Via LopsterNijs wandel- en fietsroutes aanbieden.
11. Twee keer per jaar op initiatief van Dorpsbelangen Nieuwe Stijl een bijeenkomst beleggen om ervaringen uit te wisselen tussen de verschillende organisaties binnen het dorp.
12. Een professionele vrijwilligerscoördinator aanstellen.
13. Statushouders welkom heten in Loppersum.
14. Informatieborden aan de Wijmersweg plaatsen.
15. Marktplaats autoluw.
16. Afstemming van het werk van de speeltuincommissie op de in het dorp levende wensen.
17. Drempels plaatsen op de overgangen van 50 naar 30 km/uur.